

Ako zlepšiť prístup detí a mladých ľudí k rozhodovaniu o dani v Slovenskej republike

Zhrnutie

Deti a mladí ľudia (do 30 rokov) tvoria takmer tretinu populácie Slovenska, no v kategórii do 18 rokov sú v spoločenskej diskusii a verejnom priestore takmer neviditeľní. Potreby a požiadavky tejto skupiny obyvateľstva formulujú zväčša dospelí a hlas detí a mladých ľudí býva vypočutý a braný do úvahy iba zriedkavo. Pritom ako priami prijímatelia služieb (vzdelávanie, voľný čas) vedia významne prispieť aj k zvýšeniu ich kvality. **Podpora participácie**, teda spoluúčasti a spolupodieľania sa na tvorbe, realizácii a vyhodnocovaní verejných politík **je preto v prípade detí a mladých ľudí najlepšou investíciou do výchovy aktívnych, zodpovedných a demokraticky zmýšľajúcich občanov.**

Dvojočné skúmanie tejto problematiky vyústilo do **Návrhu stratégie podpory a rozvoja participácie detí a mladých ľudí v SR¹**. Jej stručné zhrnutie v 24 bodoch je rozdelené na odporúčania pre školy a samosprávne orgány nasledovne:

Podpora a rozvoj participácie detí a mladých ľudí v školách

- A. Začlenenie politiky participácie do prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov
- B. Vypracovanie programu profesijného rozvoja v problematike participácie detí a mladých ľudí
- C. Zaradenie problematiky participácie do funkčného vzdelávania vedúcich zamestnancov škôl
- D. Vypracovanie metodiky pre podporu a rozvoj participácie ako prierezovej témy vzdelávania
- E. Vypracovanie metodiky pre zabezpečenie participácie v škole
- F. Ustanovenie žiackej školskej rady
- G. Ustanovenie koordinátora žiackej školskej rady
- H. Podpora ďalšieho vzdelávania a výmeny skúseností medzi koordinátormi žiackych školských rád
- I. Vytvorenie systému hodnotenia participácie na jednotlivých stupňoch vzdelávania
- J. Pravidelné zisťovanie a vyhodnocovanie názorov detí a mladých ľudí na fungovanie školy
- K. Podpora participácie v miestnej komunite a spolupráce so samosprávou
- L. Zapájanie detí a mladých ľudí do tvorby a monitorovania dodržiavania školského poriadku
- M. Podpora a sprevádzanie zástupcov detí a mladých ľudí v rade školy
- N. Zabezpečenie inkluzívnej participácie pre všetky deti a mladých ľudí

Podpora a rozvoj participácie detí a mladých ľudí v samosprávach

- A. Zavedenie participácie detí a mladých ľudí v samospráve
- B. Ustanovenie koordinátora participácie detí a mladých ľudí na úrovni samosprávy
- C. Vypracovanie metodiky pre zabezpečenie participácie detí a mladých ľudí
- D. Informačné a vzdelávacie aktivity v oblasti participácie detí a mladých ľudí pre volených zástupcov a pracovníkov samosprávy
- E. Podpora mimovládnych organizácií, ktoré sa venujú tejto téme
- F. Zlepšenie informovanosti detí a mladých ľudí o možnostiach participácie
- G. Realizácia vzdelávania na podporu vedomostí a zručností o participácii pre deti a mladých ľudí
- H. Realizácia vzdelávania na podporu participácie detí a mladých ľudí u tzv. dôležitých dospelých
- I. Venovanie pozornosti právam, potrebám a záujmom detí a mladých ľudí pri prijímaní rozhodnutí a poskytovaní verejných služieb
- J. Vytváranie fyzického prostredia na podporu participácie
- K. Adekvátna finančná podpora pre aktivity detí a mladých ľudí
- L. Podpora spolupráce naprieč úrovňami verejnej správy a rôznymi sektormi
- M. Zabezpečenie inkluzívnej participácie pre všetky deti a mladých ľudí

¹ Celý text návrhu stratégie <http://osf.sk/wp-content/uploads/2020/06/Strategia-participacie-25062020.pdf> pripravil Peter Lenčo v spolupráci s Petrom Dráľom, Zuzanou Čačovou a Erikou Szabóovou.